

แนวทางการดำเนินงาน

ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ จังหวัดสระแก้ว ปี 2561

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายระดับพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
2. เพื่อเชื่อมประสานการดำเนินงานควบคุมการบริโภคสุรา-ยาสูบระหว่างภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆ
3. เพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงโทษพิษภัยของสุรา-ยาสูบ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย
4. เพื่อควบคุมการบริโภคสุรา-ยาสูบ ลดจำนวนผู้บริโภค ลดปริมาณการบริโภค และลดผลกระทบด้านต่าง ๆ

2. ขอบเขตการดำเนินงาน ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติ 2 ฉบับ ดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย

- การควบคุมบรรจุภัณฑ์ ฉลาก ข้อความคำเตือนของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (มาตรา 26)
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานพยาบาล ร้านขายยา สถานที่ราชการ หอพัก สถานศึกษา สถานบริการเชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ สวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สถานีขนส่ง บนทาง บนทางรถไฟ ท่าเรือโดยสารสาธารณะ รอบสถานศึกษา พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน (มาตรา 27)
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกวัน หรือเวลาที่กำหนด วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา (มาตรา 28)
เวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตั้งแต่เวลา 11.00 นาฬิกา ถึง เวลา 14.00 นาฬิกา และเวลา 17.00 นาฬิกา ถึง เวลา 24.00 นาฬิกา
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีและบุคคลที่มีอาการมึนเมา จนครองสติไม่ได้ (มาตรา 29)
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้เครื่องขายอัตโนมัติ เร่ขาย ลดราคาเพื่อส่งเสริมการขาย แจก แถม ให้หรือเสนอสันทิประโยชน์ต่างๆ (มาตรา 30)
- การห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล ร้านขายยา สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานบริการเชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ สวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สถานีขนส่ง บนทาง บนทางรถไฟ ท่าเรือโดยสารสาธารณะ รอบสถานศึกษา พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน (มาตรา 31)

- การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ดื่ม (มาตรา 32)

2.2 พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 รวมถึงกฎกระทรวง และประกาศ

เพิ่มเติมที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย

- การห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (มาตรา 26)
- ห้ามผู้ใดให้บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ชายหรือให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 26)
- การห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยใช้เครื่องขาย (มาตรา 27)
- การห้ามขายบุหรี่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (มาตรา 27)
- การห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต (มาตรา 27)
- การห้ามขาย แจก แถม แลกเปลี่ยน ให้ ผลิตภัณฑ์ยาสูบกับสินค้า/บริการอื่น ๆ หรือในทางกลับกัน (มาตรา 27).
- การห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะการลดราคา ณ จุดขาย (มาตรา 27)
- การห้ามเร่ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 27)
- การห้ามให้สิทธิหรือการเสนอการเข้าชมต่าง ๆ การชิงโชค ชิงรางวัล แลกเปลี่ยน (มาตรา 27)
- การห้ามแสดงราคาจุดจูงใจผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย (มาตรา 27)
- การห้ามแจกจ่ายตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 28)
- การห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานที่ ดังต่อไปนี้ วัดหรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุข สถานพยาบาล ร้านขายยา สถานศึกษา สวนสาธารณะ และสถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศ (มาตรา 29)
- การห้ามโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบผ่านทางสื่อต่างๆ หรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 30)
- การห้ามโฆษณาสินค้าที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 31 และ มาตรา 33)
- การห้ามผลิต นำเข้าเพื่อขาย แจก แจก โฆษณาสินค้าเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ(มาตรา 32)
- การห้ามผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบแสดงหรือยินยอมให้แสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ สถานที่ขายปลีก (มาตรา 36)
- การแสดงฉลากที่หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ และห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีได้แสดงฉลากตามที่กำหนด (มาตรา 37 38 39 และ 40 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง)

2.3 การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ 2560

โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย

- การจัดสถานที่สาธารณะให้เป็นเขตปลอดบุหรี่และเขตสูบบุหรี่ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนด (มาตรา 41 43 44 45 และมาตรา 46 และประกาศฯเพิ่มเติม)

- การห้ามสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ เว้นแต่เป็นเขตสูบบุหรี่ที่กำหนด (มาตรา 42)

3. ตัวชี้วัด

: ระดับความสำเร็จของหน่วยงานในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

3.1 ระดับความสำเร็จ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ กำหนดเป็นระดับขั้นความสำเร็จ แบ่งเกณฑ์ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ

3.2 หน่วยงาน หมายถึง โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน/สาธารณสุขอำเภอ/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

3.3 การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ หมายถึง การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องโทษพิษภัยของบุหรี่-เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 โดยความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยขอความร่วมมือเจ้าของ/ผู้ดูแล/ผู้รับผิดชอบ สถานที่สาธารณะ ดังต่อไปนี้

- สถานบริการสาธารณสุข หมายถึง โรงพยาบาลของรัฐ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- สถานที่ราชการ หมายถึง ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล
- สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนของรัฐทั้งหมดทุกแห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง สถานีบริการเชื้อเพลิงที่จดทะเบียนตามกฎหมาย
- สวนสาธารณะ หมายถึง สวนสาธารณะของทางราชการ
- ศาสนสถาน

3.3.1 เขตปลอดบุหรี่ หมายถึง การแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

สภาพและลักษณะเขตปลอดบุหรี่/เขตสูบบุหรี่

เขตปลอดบุหรี่ ต้องมีลักษณะดังนี้ (มาตรา 43)

- 1) ต้องแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
- 2) ไม่มีการสูบบุหรี่
- 3) ไม่มีอุปกรณ์หรือเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่

เขตสูบบุหรี่ ต้องมีลักษณะดังนี้ (มาตรา 44)

- 3.2.1 ไม่อยู่ในบริเวณที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่อยู่บริเวณรอบข้าง
- 3.2.2 ไม่อยู่บริเวณทางเข้า-ออก ของสถานที่ที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่
- 3.2.3 ไม่อยู่ในบริเวณที่เปิดเผยอันเป็นที่เห็นได้ชัดแก่ผู้มาใช้สถานที่นั้น

3.2.4 ต้องแสดงเครื่องหมายเขตสุขุบบุหรี่

3.2.5 แสดงสื่อการรณรงค์เพื่อลด ละ เลิก การบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ

3.3.2 จัดให้มีการห้ามจำหน่าย-ห้ามบริโภคและไม่มีโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่

สาธารณะ

3.4 การดำเนินงานตามเกณฑ์ หมายถึง มีกิจกรรม ดังนี้

3.4.1 มีการจัดทำฐานข้อมูล ร้านค้าและสถานที่สาธารณะ

3.4.2 มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ และมีการจัดประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ

3.4.3 มีการดำเนินงานตามแผน/โครงการ โดยมีการรับเรื่องร้องเรียน การตรวจเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมาย การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษพิษภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.4.4 มีผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนด

3.4.5 มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

4. แนวทางการดำเนินงานปี 2561 มีดังต่อไปนี้

4.1 จัดทำฐานข้อมูล

4.1.1 ทะเบียนร้านค้าที่จำหน่ายบุหรี่ยุติ-สุรา

4.1.2 ทะเบียนสถานที่สาธารณะ ดังต่อไปนี้ สถานบริการสาธารณสุข , สถานที่ราชการ , สถานศึกษา ,สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ,สวนสาธารณะ , ศาสนสถาน, ร้านอาหารที่มีระบบปรับอากาศ และไม่มีระบบปรับอากาศ ,สถานที่จำหน่ายสินค้าที่มีระบบปรับอากาศ

4.2 การดำเนินงานคณะกรรมการ/ทีมงาน

4.2.1 มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอครอบคลุมทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และสรุปการประชุมที่สมบูรณ์ เพื่อวางแผน กำหนดแนวทาง รวมถึงประเมินผลการดำเนินงาน

4.2.2 มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบระดับพื้นที่ทั้งปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาระยะยาว

4.3 รับเรื่องร้องเรียนและตรวจสอบเมื่อได้รับการร้องเรียน โดยศึกษาจากคู่มือปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ มีการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน โดยเตรียมเอกสาร ดังต่อไปนี้

-บัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถแสดงได้ทันทีอย่างน้อย 1 คน

-อุปกรณ์ที่จำเป็นในการรวบรวมพยานหลักฐาน เช่น กล้องถ่ายรูป

-แบบบันทึกการตรวจสถานที่/แบบบันทึกคำให้การ/แบบบันทึกการตรวจสอบ

-เอกสารที่จำเป็น ได้แก่ พรบ.ทั้ง 2 ฉบับ

-สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผ่นพับ สติกเกอร์

-ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรวจ สรรพสามิต

4.3.1 ถ้าไม่พบการกระทำผิด ใช้แบบบันทึกการตรวจสถานที่

-พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฯ แบบ

-พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551

4.3.2 ถ้าพบการกระทำผิด ใช้บันทึกคำให้การ

-พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฯ

-พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551

4.4 การเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย โดยการตรวจเยี่ยม ตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

4.4.1 ร้านค้า/สถานประกอบการ ที่จำหน่าย บุหรี่-สุราที่มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ไม่จำหน่ายบุหรี่แก่ผู้
ที่อายุต่ำกว่า 20 ปีและไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 80

4.4.2 สถานที่สาธารณะที่กำหนดจัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ และห้ามบริโภค ห้ามจำหน่ายและไม่มีกา
รโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามกฎหมาย

- 1) สถานบริการสาธารณสุข ร้อยละ 100
- 2) สถานที่ราชการ ร้อยละ 70
- 3) สถานศึกษา ร้อยละ 70
- 4) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 70
- 5) สวนสาธารณะ ร้อยละ 70
- 6) ศาสนสถาน ร้อยละ 70

โดยใช้บันทึกการดำเนินการเฝ้าระวังสถานประกอบการ แบบ ศร.07

4.5 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ทั้ง 2 ฉบับ และโทษพิษ
ภัยและกฎหมายควบคุมการบริโภคสุรา-ยาสูบ เพื่อควบคุมการบริโภคบุหรี่ย-สุรา เช่น งานเทศกาลประจำปี งาน
บุญประเพณี หรือวันสำคัญทางศาสนา วันเข้าพรรษา วันงดสูบบุหรี่โลก เป็นต้น

4.6 ให้คำปรึกษาและให้ข้อมูล ตอบคำถาม แจงผล และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.7 การรายงานและสรุปผลการดำเนินงาน

4.7.1 ส่งรายงาน ตจ.001 เป็นรายไตรมาส ภายใน วันที่ 5 ของเดือน มกราคม,เมษายน,
มิถุนายน,ตุลาคม

4.7.2 รายงานเฝ้าระวังตามช่วงเทศกาล ได้แก่ เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ เป็นต้น

4.7.3 สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

4.8 แหล่งเก็บข้อมูลการประเมินผลตามตัวชี้วัด

4.8.1 ทะเบียนผู้จำหน่ายบุหรี่ยและสุรา /ทะเบียนสถานที่สาธารณะเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลดำเนินงาน

4.8.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

4.8.3 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน/รายงานการประชุม

4.8.4 บันทึกการออกปฏิบัติงาน / ภาพกิจกรรมการออกปฏิบัติงาน

4.8.5 การออกสู่มประเมินในพื้นที่

4.8.6 รายงาน ตจ.001

4.8.7 สรุปผลการวิเคราะห์งาน

4.9 ขอความร่วมมือ และแจ้งเพื่อทราบ

4.9.1 สสจ.สระแก้ว จะจัดประชุม

-ออกปฏิบัติงานร่วมกับพื้นที่ระดับอำเภอ

-จัดอบรมเครือข่ายผู้บำบัดผู้บำบัดบุหรี่-สุรา

-จัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการการดำเนินงานงานศพปลอดเหล้า งานบุญประเพณีปลอดเหล้า

-จัดประชุมคณะกรรมการ 5 ยุทธศาสตร์

-จัดประชุมคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ

-สำรวจสถานการณ์การบริโภค และผลกระทบของบุหรี่-สุรา

4.9.2 แบบฟอร์มรายงานในปี 2561 ได้มีการปรับปรุงใหม่ พร้อมทั้ง แบบฟอร์มในการดำเนินงานต่างๆ

4.9.3 ขอรับสื่อ ยาสูบ ขอที่มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ www.smokefreezone.or.th

สุรา
